

Man anmodede Indkvarteringskommissionen om at forhandle med Chefen for 3die Artilleriasdeling om Sagen.

²⁶⁰/₈₁. Efter Indstilling af Gasværksudvalget vedtog Byraadet at tilstaa Gas- og Vandmester N. Gylling, der er kommen til Skade ved Arbejde i Gasværkets Tjeneste, fri Lægehjælp og hvad dertil hører samt $\frac{1}{2}$ Dagløn, indtil han igjen bliver arbejdsdygtig efter det lidte Uheld.

Mødet den 6. Oktober.

²⁶¹/₈₁. Efter Indstilling af Brolægningssudvalget tillodes det Kjøbmand J. W. Sørensen at maatte føre Spildevandet fra hans Ejendom i Borgporten gennem Maren Smedsgrube til Ledningerne i Varbergsgade, imod at han betaler de med Omlægningen af den paagjældende Del af Ledningen forbundne Omkostninger samt fraskriver sig Ret til Anlægget, der med tilhørende Rummer overtages af Kommunen som dennes Ejendom til fremtidig Rensning og Bebligeholbelse.

²⁶²/₈₁. Fra Stadslæge Schmiegelow forelæa følgende Indstilling om, at Sundhedsvedtægtens Bestemmelser angaaende Beboelse af usunde Boliger søges forandrede, saa lydende:

„I den højs følgende Skrivelse til Sundhedskommissionen fra en Husejer beklager han sig over, at en Lejer har fremlejet et Tagkammer til en Familie, hvilket formentlig af sanitære Grunde ikke burde være tilladeligt. — Da imidlertid Sundhedskommissionen ikke har Ret til under sædvanlige Forhold, hvor ingen Epidemi hersker, at tage sig af Sagen, har dens Formand overført den paa mig, for om jeg mulig i Embedsmedfør kunde foretage noget.

I denne Anledning skal jeg tillade mig at henstille til Byraadet, om ikke det maatte være paa Tiden at forandre den nuværende Tilstand i Aarhus, hvorunder Boliger, som bevislig ere usunde, og derfor ikke burde beboes, desuagtet ofte blive beboede.

Det i Skrivelsen omhandlede Tagkammer egner sig fra et hygieinisk Standpunkt ikke til Beboelse, men er dog ikke slettere end flere lignende her paa Stedet. — § 44 i Sundhedsvedtægten, som giver Sundhedskommissionen Myndighed til til enhver Tid at forbyde Beboelse af slet indrettede og for Sundheden skadelige Boliger, gjælder ikkun for Logishuse og Lejeboliger for fattige. Men ganske anderledes betryggende for den offentlige

Sundhed vilde det utvivlsomt være, om samme Paragraf kunde erholde en videre Udstrækning. — Det er ikke hjældent at private Folk, som tro mig i Stand til at kunne forhindre Ulemperne, fremsføre Klager i den paagjældende Retning, naar nemlig en altfor stor Sammenstuvning af Menneſker derved finder Sted, og endnu hyppigere hænder det, naar Sygdom er til Stede, at den vedkommende Læge beklager, at ſlige uſle Guller eller fugtige Kjældere uden tilſtrækkeligt Lys og Luſt maa beboes.

Denne Sag er i og for ſig af ſtor Betydning, og da jeg bør ſtræbe hen til at opfylde min Inſtrux's Bydende, hvorefter jeg i mit Lægedistrikt ſkal ſøge at beſkytte Befolkningen imod alt uſundt, det være ſig fra Jødemidler, Jordsmon eller Boliger, anſer jeg den værdig til at undergives Prøveſe af det ærede Byraad."

Den i foranſtaaende Indſtilling paaberaabte Skrivelse med en ſamme af Sundhedskommiſſionen givne Paategning er ſaa lydende:
„*Arhuſ*, d. 14. Juni 1881.

Til

Sundhedskommiſſionen.

J den mig tilhørende Ejendom, Fruekirkeſtr. Nr. 10, har en derboende Lejer, Murſvend Lauritſen, indſtalleret paa et Tagkammer i Baghuſet en Familie, og da jeg formener, at nævnte Tagkammer ikke opfylder de Betingelſer, ſom efter Sundhedsvedtægterne kræves, beder jeg den ærede Kommiſſion godſhedsfuldt at tage nævnte Beboeſe i Djeſyn.

Ørbødigſt

J. Jørgenſen."

„Dvenſtaaende Skrivelse tilſtilles herved Herr Stadslægen for det Tilfælde, at De maatte finde Anledning til at gjøre noget ved denne Sag. J Følge Sundhedsvedtægten kan Sundhedskommiſſionen ikke gjøre noget, da det kun er under Epidemier eller ved Fattigboliger og Logiſhuſe, at Kommiſſionen kan forbyde Leſligheder beboede, ſom maatte findes ubeboelige, og Kommiſſionen efter foretagen Underſøgelſe ikke finder Høje til at ſætte Boligen under ſpecielt Tilſyn ſom Fattigbolig, jfr. Sundhedsvedtægtens § 44.

Arhuſ Sundhedſk., den 24/6 81.

P. S. B.

Thorup.

Til

Herr Stadslæge Schmiegelow,

Arhuſ."

Man vedtog at indhente Sundhedskommissionens Erklæring.
(Se Mødet den 24de Novbr.)

^{263/81.} Fra Stadslæge Schmiegelow var modtaget følgende Meddelelse af 30te f. M. angaaende Virkningen af de i Byraadets Møde den 9de Septbr. f. A. bevilgede Desinfektionsmidler til Forebyggelse af Barjelseberens Udbredelse, saa lydende:

„For at forebygge Barjelsebers Udbredelse ved Smitte indvilgede Byraadet under 9de Septbr. f. A. i at ville udrede visse Udgifter til Desinfektionsforanstaltninger under Forudsætning af, at jeg vilde være villig til inden 1ste Oktober 1881 at give Byraadet en Beretning om Virkningen af de saaledes trufne Foranstaltninger.

I denne Anledning skal jeg meddele, at Barjelsvindens Sundhedstilstand i det sidst forløbne Aar har været en god Del bedre end forhen, og om end noget bør skrives paa Tilfældets Regning, vil det dog være berettiget at slutte, at Foranstaltningerne synes at have havt god Frugt, hvorom følgende skal oplyse:

Imedens Antallet af Patienter, som led af Barjelseber, i de senere Aar stadig har været forholdsvis stort, og i min Embedstid i Tidrummet fra 1ste Januar 1879 til medio Septbr. 1880 har udgjort 26, hvoraf 8 døde, har Antallet af de anmeldte siden medio Septbr. 1880 til Dato d. 30. Septbr. 1881 udgjort 8, hvoraf 1 død. — I samme Tidrum have Udgifterne til Desinfektionsmidler, i Følge den mig fra Apothekerne meddelte Oversigt, i Alt andraget Kroner 216,79, som iffun er lidet mer end Halvdelen af det af mig kalkulerede Beløb, hvilket har sin Grund dels deri, at Jordemødrene ikke altid have været tilstrækkeligt fortrolige med Midlernes Anvendelse, og i Reglen have sparet derpaa, dels deri, at jeg gjentagende har forholdt dem, at de, for ikke at sætte Kommunen i uforholden Udgift, altid skulle lade vedkommende, som have Evne og Villie dertil, selv forskaffe sig disse Sager, forudsat at der levenes Tid dertil.

Efter denne Oversigt over Forholdene i det forløbne Aar, tør jeg mulig vente, at det ærede Byraad til den gode Sags Fremme indvilger i, at Kommunen ogsaa i Fremtiden afholder de saaledes nødvendiggjorte Udgifter.”

Byraadet vedtog at lade de i ovennævnte Møde trufne Foranstaltninger forblive i Virksomhed indtil videre og besluttede derhos

at anmode Stadslægen om fremdeles ved Begyndelsen af hvert Mars Oktober Maaned at afgive Beretning om, hvilken Virkning der er sporet deraf.

²⁶⁵/₈₁. Af Budgetudvalget fremlagdes Forslag til Budget for 1882.

Forhandlingerne blev udsat til næste Møde.

Mødet den 13. Oktober.

²³²/₈₀. Som Svar paa den i Mødet den 22de f. M. fremlagte Skrivelse fra Sundhedskommissionen angaaende Møddingstæberne i Rytteretablisjementet havde Indkvarteringskommissionen fremsendt en den 1ste dennes af 3die Dragonregiment afgiven Erklæring, hvori det fastholdes, at en Omgjørdning af Møddingspladserne ikke kan være nødvendig for at forhindre, at Gjødningen spredes paa et større Pladerum, end Bestemmelsen er, da Pladserne er forjænkede i Jorden, og det paases saavel af Underafdelingerne som af Kasernekommandanten, at Møddingerne altid ere opjatte indenfor de anviste Pladser, ligesom Regimentet heller ikke anser en sliq Foranstaltning nødvendig for at forhindre Afløb fra Pladserne, da det regnfulde Vejr i afvigte Sommer har vist, at naar disse ere fyldte med Gjødning, er den tilstedeværende Halm i Stand til at opsluge en betydelig Vandmasse, uden at der dannes noget Afløb til Rendeestenene. Kun naar Pladserne ikke ere belagte med Gjødning, kunne de ved indtraadt vedholdende stærk Regn fyldes saaledes med Vand, at der frembringes et ubetydeligt Afløb til de underjordiske Klokledninger fra de nordlige Pladers nordlige Sider og fra de sydlige Pladers sydlige Sider, hvilket dog vil kunne forhindres, naar disse Sider med tilstødende Hjørner blive omgærbede. En saadan Omgjørdning maa imidlertid efter Regimentets Anskuelse forsynes med en tilstrækkelig vid Abning til Indbringelse af Gjødningen, da dennes Afledning af Hjulbørene ved Haandkraft under Hensyn til den Tid, der kan anvendes til Staldtjenesten, vil være forbundet med for megen Tidsforbrug, men paa denne Maade, udtales det endvidere, vil Foranstaltningen tabe sin tilføjede Nytte, idet Afløbet da vil kunne finde Vej igjennem Abningen. Sluttelig hævder Regimentet, at man lige saa lidt i den forløbne Sommer som tidligere har bemærket, at Møddingerne frembragte en bemærkelig Lugt i Staldgaarden, og ingeninde har kunnet lugtes i